

PRIRUČNIK ZA
UČENICE I UČENIKE

Akcija za **5!**

Izdanje 2014.

IMPRESSUM

Priručnik pripremali_e:

Ana Brubnjak

Maša Cek

Sara Sušanj

Ema Žufić

Priručnik je izrađen u sklopu projekta „Izbori se“.

Projekt „Izbori se!“ provodi Udruga "Delta" u partnerstvu s Gradom Rijeka, Gradom Opatija i Gradom Križevci. Projekt je sufinanciran sredstvima Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Grada Rijeke, Grada Opatije i Grada Križevaca.

Stajališta izražena u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost Udruge „Delta“ i ne odražavaju nužno stajališta Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Grada Rijeke, Grada Opatije i Grada Križevaca.

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih

POLITIČKA PISMENOST MLADIH

"Politika nije ono što definira naš način života, već treba biti ono što mi definiramo za bolji način i kvalitetu života." – Ana, 17

Politika se u Hrvatskoj uglavnom smatra borbom za moć i glasove na izborima te se za nju često vežu negativni pojmovi i emocije: politika je nerazumljiva, dosadna, naporna, pokvarena... Političari i političarke često pričaju nerazumljivim jezikom i doimaju se neiskrenima. Nažalost, sve nam to odvlači pozornost od značaja politike za naš svakodnevni život.

U ovom poglavlju ćemo vam pokušati približiti **ključne pojmove vezane uz politiku i političku pismenost**, kako bi lakše pripremili projekte za vas i druge mlade. Nadamo se da će vam u tom procesu politika postati jasnija i bar malo draža!

Što je politika?

Prema širim definicijama, politika je umijeće upravljanja državom ili drugom zajednicom te upravljanje kroz koje ljudi žele ostvariti svoje interese i regulirati zajedničke poslove.¹ Ona teži uređenju društva ili nekih dijelova društva i odnosa među njima.²

Politika ima više dimenzija!
Obuhvaća:

- **strukturu – procedure i institucije** (zakone, pisana i nepisana pravila...),
- **sadržaj** (javne politike, ono što se kreira i o čemu se odlučuje),
- **aktere i praksu** (političke stranke, procese od izbora do donošenja zakona...).

¹ politika. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024.

² politika. *Hrvatski jezični portal*. Nakladnička kuća Znanje i Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu (Srce).

Nažalost, češće se susrećemo s dijelom politike koji se odnosi na borbu za moć i vlast, što nam odvlači pozornost od onoga što najviše utječe na naš svakodnevni život – **javne politike**.

Javne politike su „sve ono što vlast/vlada odabire da će učiniti ili da neće učiniti”,³ odnosno sve odluke i aktivnosti neke vlade koje se tiču važnih pitanja za zajednicu. One trebaju odgovarati na potrebe zajednice i biti usmjerene poboljšanju stanja u društvu.

Mogu se podijeliti prema:

- a) **Sadržaju/području**
(obrazovna, prometna, politika zaštite okoliša...)
- b) **Ciljanim skupinama**
(prema mladima, prema manjinama, prema ženama...)
- c) **Teritoriju i razini vlasti**
(urbane, ruralne, regionalne, nacionalne...)

Vlada kao najvažniji akter surađuje sa saborom, predsjednikom države, pravobraniteljima, sudovima i jedinicama lokalne samouprave. Surađuje i s drugim državnim tijelima (npr. državni uredi, upravne organizacije) i tijelima javnog sektora (npr. ustanove, centri, agencije, zavodi, instituti...).

No, iako vlast donosi odluke, to ne znači da su oni sami u tom procesu.

³ Dye, 1987:3, prema Petek, 2012:38

U kreiranju javnih politika trebaju sudjelovati i građani i građanke, različite skupine nekog društva na koje se te politike odnose. Važni akteri su mediji, civilno društvo (sindikati, udruge, neformalne grupe i građanske inicijative), ekonomski akteri (tvrtke, strukovna udruženja...), sveučilišta i istraživačke organizacije, izvanparlamentarne stranke, međunarodni vladini i nevladini akteri i javnost.⁴ Oni i one znaju koji su javni problemi važni u određenom kontekstu, a mogu dati i prijedloge dobrih rješenja.

Zato je posebno važno uključiti mlade u stvaranje politika koje će izravno utjecati na njihove živote!

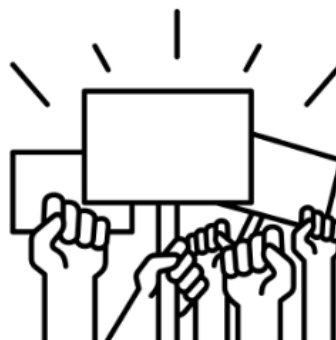

Da bi građani i građanke mogle sudjelovati u tim procesima, trebale bi biti politički pismene.

Demokraciju smatramo vladavinom naroda, a vladavina naroda nije moguća bez aktivnih građana i građanki koji_e djeluju prema demokratskim vrijednostima.

---

⁴ Petek, 2012:41

Politička pismenost je skup znanja, vještina, stavova, vrijednosti i ponašanja koja se smatraju potrebnima za uspješno sudjelovanje građana i građanki u demokratskom društvu.⁵

Politička pismenost nam **daje moć da se aktivno i kvalitetno uključimo u naše društvo i sudjelujemo u pozitivnim promjenama**, omogućava nam da bolje razumijemo javne rasprave u medijima, da razumijemo različite strane i formiramo svoje mišljenje o važnim društvenim pitanjima, da znamo kako javne politike utječu na naš život i život drugih u našoj zajednici, da znamo odabrati stranke ili osobe koje će predstavljati naše interese i stavove...

Da bi sve to mogli_e, trebali i trebale bi:

- Biti informirani i informirane,
- Imati znanja o političkim procesima i institucijama,
- Razumjeti važna pitanja u društvu,
- Moći kritički promišljati o različitim idejama i pozicijama koje oblikuju naše stavove i odluke te uvažavati razlike u stavovima i mišljenjima.

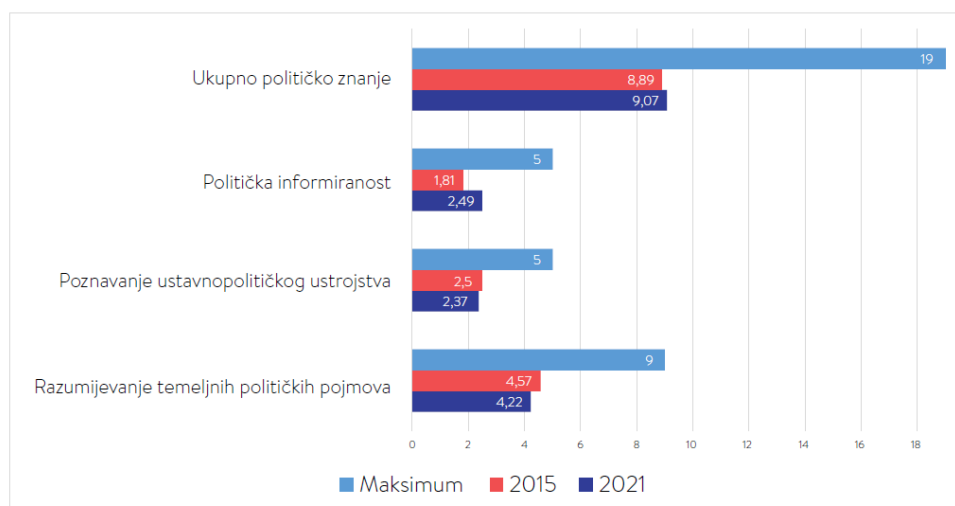
⁵ Ćulum Ilić i Androić, 2020:3

Istraživanja o političkoj pismenosti pokazuju da je političko znanje mladih uglavnom nisko. Njihovo razumijevanje temeljnih političkih pojmova je s godinama sve niže (Slika 1 u nastavku), a niska je i razina političke participacije i povjerenja u različite institucije. **Povjerenje u pravosuđe, Sabor, Vladu i političke stranke je na samom dnu liste!**⁶ Osim toga, mladi su većinom nezadovoljni stanjem demokracije u Hrvatskoj i smatraju da je većina mladih apatična.⁷

No, istraživanja pokazuju i neke pozitivne promjene, prikazane u Slici 1. S godinama je došlo do porasta političke informiranosti mladih i njihovi stavovi su sve demokratičniji.⁸ Načelno podržavaju ideju demokracije te smatraju da treba smanjiti apatiju i isključenost mladih iz društvenih problema.⁹

Slika 1. Političko znanje i informiranost – prosječne vrijednosti na cjelokupnom uzorku iz 2015. i 2021. godine.

Izvor: *Istraživanje političke pismenosti učenika završnih razreda srednjih škola u Republici Hrvatskoj - istraživački izvještaj za 2021. godinu*¹⁰

⁶ Baketa, Bovan i Matić Bojić, 2021

⁷ Bovan, 2023

⁸ Baketa, Bovan i Matić Bojić, 2021

⁹ Bovan, 2023

¹⁰ Baketa, Bovan i Matić Bojić, 2021

Mladi još uvijek **nisu dovoljno uključeni u procese donošenja odluka** na lokalnim razinama, nedovoljno su informirani o procesima u koje se mogu uključiti i kroz koje mogu doprinijeti stvaranju sadržaja i aktivnosti u svojoj zajednici. Primjerice, mladi uglavnom ne znaju što su savjeti mladih i ne uključuju se u njih. U 2022. godini čak **76% općina, gradova i županija u Hrvatskoj nije imalo osnovan savjet mladih!**

Savjeti mladih u 2022. godini

Izvor: Središnji državni ured za demografiju i mlade – Godišnje izvješće o praćenju provedbe Zakona o savjetima mladih u 2022. godini

Mreža mladih Hrvatske¹¹ nedavno je istražila koliko su mladi spremni glasati i uključiti se u različite oblike participacije u društvu¹².

Što se tiče **glasanja**, oko 51% od 795 ispitanih mladih iskazuje spremnost na izlazak na parlamentarne izbore, dok oko 30% *ne bi* ili *najvjerojatnije ne bi* glasalo. Kao razloge **zašto ne bi glasali** navode da ih to ne zanima, smatraju da ne znaju dovoljno o politici i ne znaju za koga glasati.

Ipak, značajan dio mladih glasanje smatra svojom "građanskom dužnosti" te misli da je svaki glas važan.

¹¹ Mreža mladih Hrvatske je savez 77 udruga mladih i za mlade na teritoriju Republike Hrvatske. Povezuje razne organizacije (zagovaračke, kulturne, ekološke, manjinske i sl.) kojima je u zajedničkom interesu razvijati politike za mlade i boriti se za potrebe i interese mladih.

¹² Tukara Komljenović i Miličević, 2023

S kojim se citatom više slažeš?

Izvor: Tukara Komljenović i Miličević, 2023: 39

Što se tiče **participacije**, svaki drugi ispitanik / svaka druga ispitanica kaže da **nikada nije** sudjelovao_la u oblicima participacije kao što su vijeće učenika, dječje gradsko vijeće, savjeti mladih, studentski zborovi, Mreža mladih savjetnika Pravobraniteljice za djecu... **Više se uključuju** u oblike participacije kao što su volontiranje, peticije, prosvjedi, štrajk, donacije u humanitarne svrhe i dr.¹³

U tablici je prikazano „top 5“ oblika građanske participacije mladih na uzorku od 795 mladih iz raznih dijelova Hrvatske.

Tablica 6. Sudjelovanje mladih u oblicima građanske participacije tijekom života

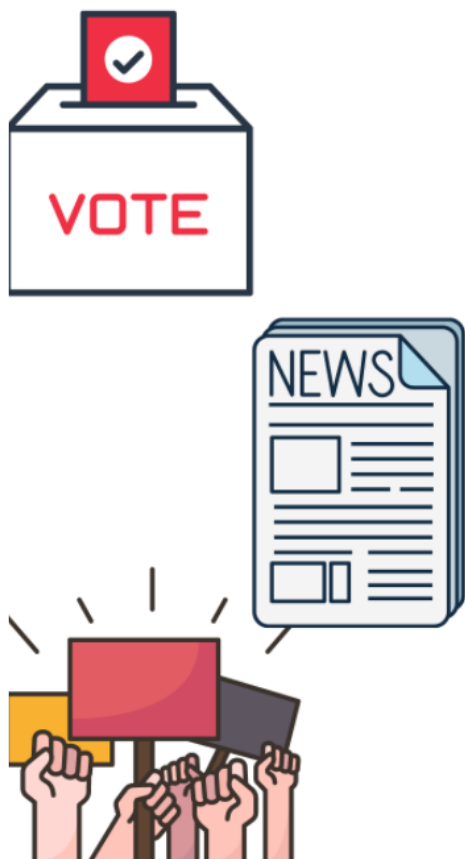
Odgovori	%	Rang
Doniranje novca u određene humanitarne svrhe	61,4	1
Potpisivanje peticije	49,1	2
Protest/prosvjed	25,4	3
Nisam sudjelovao_la u nikakvoj aktivnosti	17,2	4
Dijeljenje političkih sadržaja putem društvenih mreža	16,2	5

Izvor: Tukara Komljenović i Miličević, 2023: 41

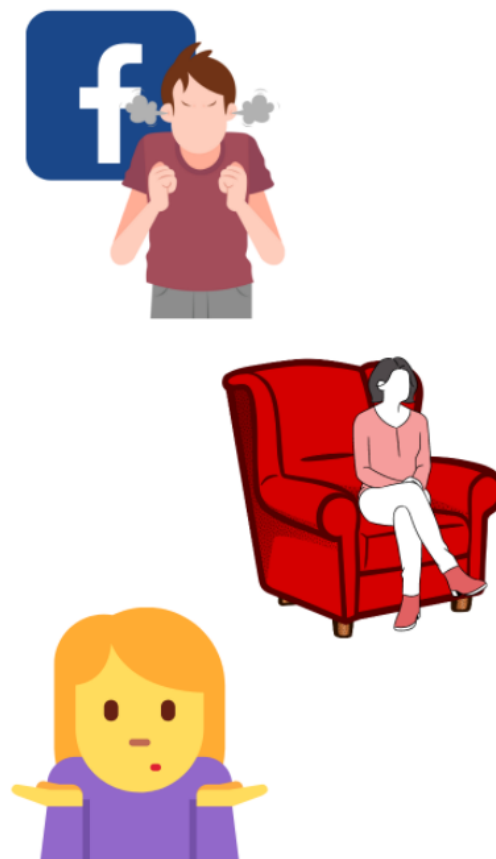
¹³ Tukara Komljenović i Miličević, 2023: 41

**Kako možemo povećati
razinu političke
pismenosti mladih?**

**Kako promijeniti
društvo**

**Kako NE promijeniti
ništa**

Izvor: *Javne politike i kako se njima baviti – priručnik za mlade aktiviste_ice i zagovaračke organizacije (2022)* ¹⁴

¹⁴ Publikacija je objavljena 2022. godine u okviru projekta POJAM – Partnerstvo za održivo jačanje aktivizma mladih. U izradu su bile uključene organizacije: Inicijativa mladih za ljudska prava Hrvatska, Gong, Omladinski centar CK13, Danes je nov dan.

Naše sudjelovanje je ključno za stabilnost i učinkovitost demokratskog društva!

A kako možeš povećati svoju političku pismenost i unaprijediti građanske kompetencije?

Zalaži se za sustavno provođenje građanskog odgoja i obrazovanja!

Ima li tvoja škola neki predmet ili aktivnosti iz područja građanskog odgoja i obrazovanja kroz koje možeš više učiti o politici i kako se aktivno uključiti u donošenje odluka? Ima škola nastavni predmet Škola i zajednica? Postoji li neka udruga ili neformalna inicijativa u tvom gradu koja organizira aktivnosti na povezane teme?

Uključi se u tijela ili organizacije koje zastupaju glasove mladih!

Je li u tvojoj školi aktivno vijeće učenika? Saznaj tko te predstavlja i kako se možeš uključiti.

”

Sudjelovanjem u vijeću učenika i učenica branimo i iskazujemo stav svog razreda ili generacije kako bismo nešto promijenili ili poboljšali. Tako učimo zagovarati i argumentirati svoj stav za bolje uvjete učenja ili boravka u školi/domu. Takve vještine kasnije koristimo u svakodnevnom životu u obliku aktivnog građanstva.

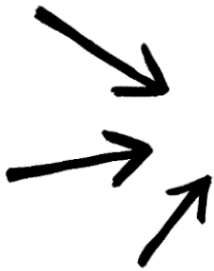
“

Saznaj ima li tvoj grad savjet mladih, kojem se možeš obratiti ili za čije se članstvo možeš kandidirati.

Savjet mladih čini grupa mladih osoba od 15 do 30 godina koja pomaže tijelima neke jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave da bolje razumiju potrebe i želje mladih koji tamo žive/rade/školuju se.

Istraži Mrežu mladih savjetnika Pravobraniteljice za djecu i Forum 16+

Mreža mladih savjetnika pravobraniteljice za djecu (MMS) je savjetodavno i suradničko tijelo koje okuplja djecu i mlade na nacionalnoj razini, sastoji se od 25 članova, djece i mladih u dobi od 12 do 18 godina. Savjetnici i savjetnice razmjenjuju mišljenja o pitanjima aktualnim za Ured pravobraniteljice, predlažu teme i aktivnosti za Ured te prenose informacije o Uredu i dječjim pravima općenito među svojim vršnjacima i vršnjakinjama.

Aktiviraj se oko tema koje te zanimaju!

Nemojmo se zavaravati, nije lako jednakim interesom i intenzitetom pratiti baš sve teme koje nas se tiču. No, važno je „odabrati svoje bitke“ i pokušati nešto mijenjati u svojoj okolini, prema vlastitom interesu i mogućnostima.

Bez obzira na to što te zanima, u svom gradu se možeš javiti nekoj udruzi mladih ili za mlade, volontirati, posjetiti lokalne i regionalne (info) centre za mlade, sudjelovati u tribinama i raspravama o problemima u zajednici, otići na prosvjed, potpisati peticiju... Kroz razne oblike aktivnog sudjelovanja možeš bolje upoznati svoju zajednicu i djelovati na pozitivne promjene u društvu!

Čitaj, uči...

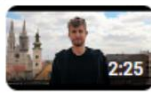
Javne politike i
kako se njima
baviti

Priručnik za mlade
aktiviste_ice i zagovaračke
organizacije

Jesi li i ti jedna od njih -
supermoćnih?

Gong

Kako državljani i državljanke
EU mogu glasati na lokalnim...

Gong

Zašto postoji izborni prag od
5% glasova?

Gong

Što su to nevažeći listići?

Gong

Je li glasanje na izborima
pravo ili obaveza građana i...

Gong

Ako dam glas listi koja nije
prešla prag, pomažem li time...

Gong

NASLOV:
IZBORI 2024: IMA LI
(TU) MJESTA ZA
MLADU?

IZDAVAČ:
Mreža mladih Hrvatske

GODINA:
2024

NASLOV:
NOVA GENERACIJA
MLADIH - analiza
uključenosti mladih u
donošenje odluka

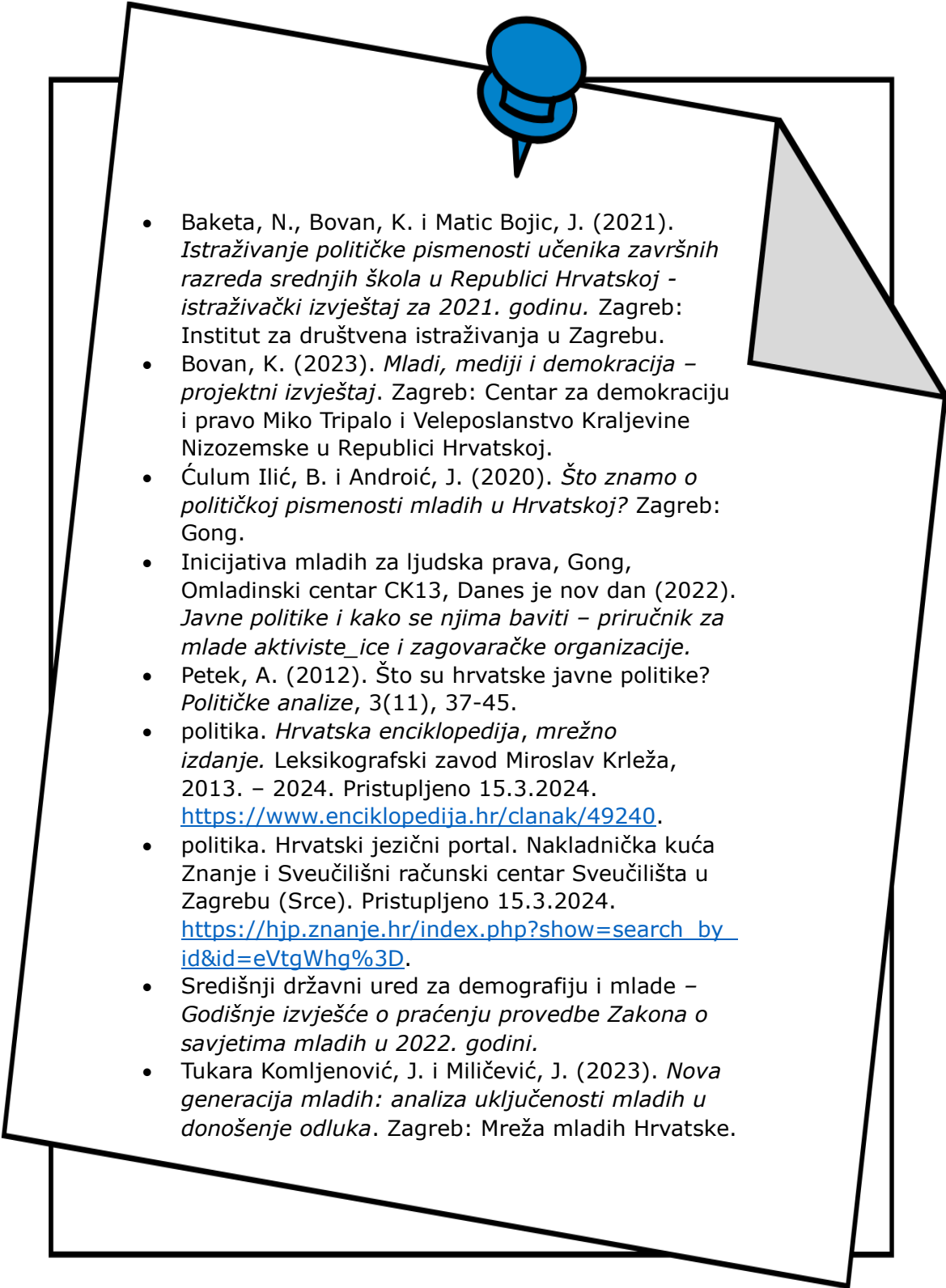
IZDAVAČ:
Mreža mladih Hrvatske

GODINA:
2023

NOVA GENERACIJA MLADIH:
analiza uključenosti
mladih u donošenje odluka

-
- Baketa, N., Bovan, K. i Matic Bojic, J. (2021). *Istraživanje političke pismenosti učenika završnih razreda srednjih škola u Republici Hrvatskoj - istraživački izvještaj za 2021. godinu*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.
  - Bovan, K. (2023). *Mladi, mediji i demokracija – projektni izvještaj*. Zagreb: Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo i Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske u Republici Hrvatskoj.
  - Čulum Ilić, B. i Androić, J. (2020). *Što znamo o političkoj pismenosti mladih u Hrvatskoj?* Zagreb: Gong.
  - Inicijativa mladih za ljudska prava, Gong, Omladinski centar CK13, Danes je nov dan (2022). *Javne politike i kako se njima baviti – priručnik za mlade aktiviste_ice i zagovaračke organizacije*.
  - Petek, A. (2012). Što su hrvatske javne politike? *Političke analize*, 3(11), 37-45.
  - politika. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. Pristupljeno 15.3.2024. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/49240>.
  - politika. Hrvatski jezični portal. Nakladnička kuća Znanje i Sveučilišni računski centar Sveučilišta u Zagrebu (Srce). Pristupljeno 15.3.2024. https://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=eVtqWhq%3D.
  - Središnji državni ured za demografiju i mlade – *Godišnje izvješće o praćenju provedbe Zakona o savjetima mladih u 2022. godini*.
  - Tukara Komljenović, J. i Miličević, J. (2023). *Nova generacija mladih: analiza uključenosti mladih u donošenje odluka*. Zagreb: Mreža mladih Hrvatske.

Akcija za

„Akcija za 5!“ vam pruža mogućnost da razvijete nova znanja i vještine potrebne za aktivno sudjelovanje u procesima donošenja odluka na lokalnoj razini.

U skladu s temom „**Politička pismenost mladih**“ osmislit ćete i napisati projektne prijedloge.

Ono o čemu treba voditi računa je da projektni prijedlozi zadovoljavaju sljedeće:

- da su provedivi na lokalnoj razini;
- da su kreativni;
- da služe javnom interesu;
- te da su ostvarivi u kratkome roku.

Koraci za realizaciju ideje – prijedloga projekta

Koordinator ili koordinatorica vaše grupe cijelo će vam vrijeme biti na raspolaganju i pomoći kako god može. No, imajte na umu da ste vi ti koji morate napraviti glavni posao!

Koraci:

- 1. BRAINSTORMING (OLUJA IDEJA)**
- 2. PISANJE PROJEKTOG PRIJEDLOGA**
- 3. IZBOR PREDSTAVNIKA_CE VIJEĆA UČENIKA_CA I GLASANJE**

BRAINSTORMING (OLUJA IDEJA)

Unutar grupe ćete raspraviti o temi, o tome što biste htjeli napraviti za druge mlade u vašoj okolini. Smisao *brainstorminga* (oluje ideja) je da osmislite što je više moguće zanimljivih ideja. Nakon toga ćete jednu ili dvije ideje detaljnije analizirati i odabrati koju ćete predstaviti u projektom prijedlogu.

Vaši prijedlozi mogu ići u smjeru osmišljavanja projekta koji uključuje:

1. **KAMPANJU** – akcije/aktivnosti informiranja mladih/javnosti ili zagovaranja prema donositeljima_cama odluka;
2. **EDUKACIJU** – aktivnosti edukacije za mlade u nekom području važnom za temu.

Jedan od mogućih načina kako da to učinite je sljedeći:

- svaki_a član_ica grupe napiše nekoliko ideja na papir
- posložite i grupirajte ideje (ako je moguće)
- izaberite dvije najbolje ideje i zapišite ih.

Najbolje ideje u našoj grupi su:

1.

2.

Svi su prijedlozi dobrodošli i nemojte previše u ovome trenutku razmišljati o tome koliko su realno izvedivi. No, imajte na umu da se ideje tiču vašeg mjesta i ljudi koji tamo žive.

PISANJE PROJEKTOG PRIJEDLOGA

Pisanje projektnog prijedloga uključuje sljedeće korake i elemente:

- **Odabir ideje koju ćete razraditi**

Morate izabrati favorita među idejama vaše grupe. Razmišljajte o tome koliko je realno moguće da se prijedlog stvarno provede u djelo.

- **Razrada projektne ideje u projektni prijedlog**

Definirajte okvirni sadržaj prijedloga (odgovarate na pitanja što, zašto, kako i kad želimo napraviti) i okvirni proračun (s kojim sredstvima). Konzultirajte se sa stručnjacima_kinjama ako je potrebno (telefon!) i podijelite zadatke u grupi ako smatrate da ćete biti brži i efikasniji. Možete kontaktirati i druge gradske institucije, udruge, poduzeća, odnosno bilo koga za koga smatrate da vam može dati korisnu informaciju, savjet ili pomoć.

- **Kontaktiranje osoba koje bi vam mogle pomoći tijekom razrade projektnog prijedloga**

Tijekom razrade projektne ideje možda ćete kontaktirati i predstavnike_ce gradskih odjela. Inače, vi kao građani_ke sve te ljude uvijek možete kontaktirati telefonom.

Također, za izvođenje nekih od ideja, možda ćete trebati kontaktirati određena poduzeća ili institucije kako biste saznali jesu li one izvedive ili ne i možete li računati na njihovu pomoć i podršku pri izvedbi. Prilikom razgovora trebate se naravno predstaviti, a određene stvari morate zapisati: ime osobe koja je zvala/razgovarala, ime poduzeća ili institucije, ime i funkciju osobe s kojom ste kontaktirali te što ste dogovorili. Vodite računa o tome da je još dug put do izbora najboljeg projektnog prijedloga jedne grupe i da ne možete biti sigurni da će „pobijediti“ upravo vaša grupa. Stoga ako tražite neku uslugu, donaciju ili ponudu ne zaboravite spomenuti osobi s kojom razgovarate da ćete naknadno potvrditi nabavu ili korištenje iste.

Želite znati više?

Pogledajte naše video materijale!

1. [Što je projekt?](#): Tko su aktivni građani_ke? Što je projektna logika?
2. [Od problema do cilja](#): Što su to problemi i potrebe ciljane skupine? Kako postaviti kvalitetne ciljeve u projektu?
3. [Kako do cilja](#): Kako napraviti popis aktivnosti i povezati ih s pripadajućim troškovima?

Nacrt projektnog prijedloga

Prije nego što krenete u izradu konačnog prijedloga projekta promislite malo o njegovim dijelovima. Za to služi nacrt prijedloga projekta u kojem možete u grubim crtama skicirati svoj plan te stoga:

- Razmislite i odlučite o nazivu vaše grupe i nazivu vašeg projekta;
- Pokušajte u nekoliko rečenica opisati vaš cilj, odnosno ono što želite učiniti sredstvima osiguranim u proračunu;
- Ukratko objasnite zašto baš to želite učiniti, odnosno zašto mislite da je to potrebno ili dobro;
- Popišite ključne korake ili aktivnosti koje namjeravate provesti;
- Popišite aktivnosti i vezane ključne troškove koje ćete imati u provedbi vašeg projekta.

Sve ovo pomoći će vam u izradi konačnog prijedloga projekta i detaljnog proračuna. Nemojte zaboraviti da ćete po isteku vremena morati predati svoj projektni prijedlog i proračun uz njega. Kopiju vašeg projektnog prijedloga dobit će sve ostale grupe, kao i predsjedavajući_a na sjednici Vijeća.

U slučaju kašnjenja s predajom projektnog prijedloga, oduzet će vam se dogovorena količina bodova i vaše šanse za pobjede se smanjuju!

Projektni prijedlog i detaljan proračun moraju biti gotovi prema rasporedu!!!

PROJEKTNI PRIJEDLOG 1/2

Ime grupe učenika_ica:

Naziv projekta:

Opis problema/potrebe - ukratko objasniti zašto je dobro odnosno potrebno provesti vaš projekt (maksimalno 500 znakova s razmacima):

Cilj projekta - što želite postići vašim projektom (maksimalno 500 znakova s razmacima):

Opis aktivnosti - kako će projekt biti proveden (maksimalno 800 znakova s razmacima):

PROJEKTNI PRIJEDLOG 2/2

PLAN AKTIVNOSTI*

AKTIVNOSTI I ZADACI (Što?)	VRIJEME (Kada?)	ODGOVORAN (Tko?)

PRORAČUN*

OPIS TROŠKA	IZNOS**	DOPRINOS ZAJEDNICE***
UKUPNO:		

Važne napomene:

* Redove dodajte po potrebi.

** „Ukupan iznos“ može biti manji ali ne smije biti veći od 670 eura!

*** „Doprinos zajednice“ se odnosi na popuste i donacije u robi i uslugama. Nije dozvoljeno tražiti donacije u novcu!

PRIPREMA ZA RASPRAVU I IZBOR PREDSTAVNIKA ILI PREDSTAVNICE VIJEĆA UČENIKA I UČENICA

Nakon što predate svoje projektne prijedloge, oni će biti dostupni svim ostalim grupama učenika i učenica. To znači da će i vaša grupa dobiti sve projektne prijedloge drugih grupa. Vaš zadatak će biti da ih sve pregledate i pripremite pitanja za pojašnjenje ili komentare za poboljšanje. Druge grupe će istovremeno pripremati pitanja i na vaš projektni prijedlog, tako oblikujući raspravu.

Pripremanje komentara i pitanja

Prvo, pogledajte projektne prijedloge drugih grupa.

Za svaku drugu grupu možete pripremiti sljedeće:

- dva pitanja za pojašnjenje, ili
- dva prijedloga za poboljšanje, ili
- jedno pitanje i jedan prijedlog za poboljšanje.

VAŽNO! Pitanja služe za pojašnjavanje dijelova projekta koji vam nisu u potpunosti jasni iz projektnih prijedloga. Prijedlozi za poboljšanje služe za podizanje ukupne kvalitete projekta. Budući da se u ovom trenutku ne zna koji će projekt pobijediti, svima je u interesu da daju konstruktivne prijedloge ili ukažu na područja koja se mogu unaprijediti kako bi zajednica imala veće koristi od projekta koji će se u konačnici provesti.

Rasprava

Kroz raspravu, sudionici i sudionice nastoje ostvariti određeni cilj. Cilj koji vi morate pokušati ostvariti je da jedan projektni prijedlog, po mogućnosti vaš, bude u konačnosti realiziran.

Argumentiranje

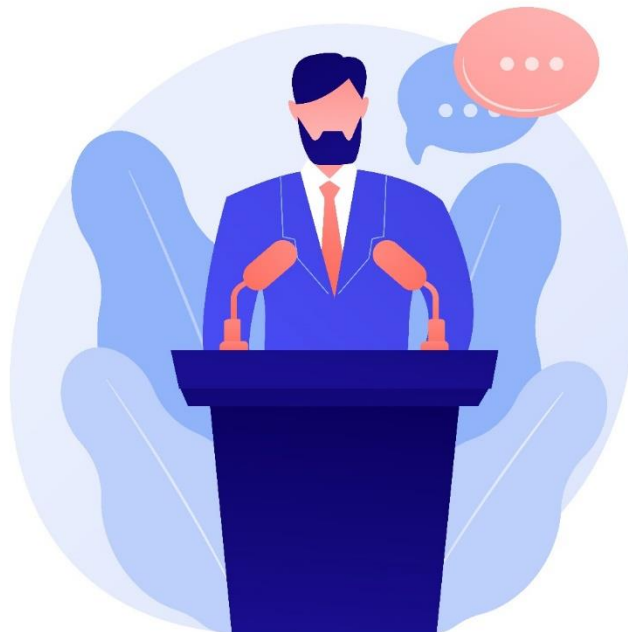
Argumentirati znači braniti svoju poziciju ili stav te uvjeriti druge u njegovu ispravnost i uvjeriti ih da se slože s vama. Kada objasnite svoje gledište, odnosno koristite argumente u korist svog mišljenja, drugi će bolje razumjeti kako ste do njega došli te ga tako lakše mogu i prihvatiti. Zbog toga im vaši argumenti moraju biti uvjerljivi i privlačni.

PREDSTAVLJANJE PROJEKTA

Svoje projektne prijedloge predstaviti ćete za govornicom gradske vijećnice u najviše **tri minute**.

Predstavljanje vašeg projektnog prijedloga mora sadržavati sljedeće elemente:

- Kratak opis ideje projekta (zašto smatrate da je važno baviti se temom, koji je cilj vašeg projekta);
- Koje aktivnosti ćete provesti da bi ispunili ciljeve projekta;
- Kratko pojašnjenje načina korištenja novca, odnosno stavki proračuna.

ODLUČIVANJE

Do konačne odluke može se doći na različite načine. Jedan od načina je da glasaju svi te da pobedi projekt za kojeg je glasovala većina. Drugi način, onaj koji ćemo mi primijeniti, jest da će **odluku donijeti vaši predstavnici** - Vijeće učenika i učenica. Svaka grupa će demokratski odabrati svog vijećnika ili vijećnicu koji će ocjenjivati projekte po unaprijed zadanim kriterijima. Pobijedit će projekt kojem će Vijeće dodijeliti najveću ocjenu.

Odabir predstavnika_ice za „Vijeće učenika i učenica“

Vijeće učenika i učenica izglasava najbolji projekt prema unaprijed određenim kategorijama: korisnost projekta za zajednicu, realna mogućnost za provedbu svih aktivnosti, kvaliteta prezentacije i kvaliteta proračuna.

Jedna osoba iz vaše grupe će se nalaziti u ulozi vijećnika ili vijećnice. Njegova ili njena uloga je da ocijeni tuđe projekte prema navedenim kategorijama, ocjenom od 1 do 5. Vijećnici i vijećnice će se posebno sastati s voditeljicama Akcije za 5! da im se pojasne kriteriji, ali svi zajedno komentirate i raspravljate o tuđim projektnim prijedlozima i popisujete pitanja i prijedloge koje ćete iznijeti kroz online raspravu.

A tko pobjeđuje?

Glasovanje će se odvijati na predstavljanju projektnih prijedloga i to nakon rasprave. Na predstavljanju će prisustvovati i predstavnici i predstavnice Grada, vaši koordinatori i koordinatorice i druge stručne osobe koje će pratiti vaša izlaganja. Tada ćete odgovarati na pitanja drugih grupa, postavljati svoja pitanja, a zatim će Vijeće učenika i učenica glasati za najbolji projekt, koji za realizaciju dobiva 670 eura.

Članovi i članice Vijeća učenika i učenica će unijeti svoje ocjene u poseban obrazac, a zatim će ih zbrojiti voditeljice Akcije za 5!. Grupa s najvećom srednjom ocjenom pobjeđuje. U slučaju izjednačenog rezultata, provodi se dodatno glasanje.

Kako izgleda obrazac za procjenu projektnih prijedloga?

	Uopće ne	Uglavnom ne	Niti da niti ne	Uglavnom da	U potpunosti da
Projekt odgovara na stvarne potrebe mladih u zajednici i nudi rješenje koje će imati iznimno pozitivan utjecaj na njih.	1	2	3	4	5
Aktivnosti projekta su dobro usklađene s vremenom koje grupa ima na raspolaganju i projekt je moguće provesti u zadanom okviru.	1	2	3	4	5
Proračun je realan, usklađen s aktivnostima i obuhvaća sve što je potrebno da se ovaj projekt provede.	1	2	3	4	5
Prezentacija projekta jasno predstavlja ideju projekta, aktivnosti i proračun.	1	2	3	4	5

Što dalje?

VAŽNO! Provedbi projekta mogu se pridružiti svi zainteresirani, ne samo osobe iz grupe čiji je projekt proglašen najboljim. Suradnja je najsigurniji način postizanja prave, trajne društvene promjene.

Nakon odabira pobjedničkog projekta, kreće njegova realizacija. Kreira se projektni tim koji, uz pomoć mentora ili mentorice, provodi projekt u svojoj zajednici, sa svojom zajednicom. To je prava prilika za uživanje u plodovima svojeg rada!

Želimo vam puno sreće i dobrih ideja!

Akcija za

RASPORED

- 08:45** Dolazak i registracija sudionika i sudionica
- 09:00** Pozdravni govori organizatora i organizatorica, kao i domaćina
- 09:15** Odabir ideje i ispunjavanje projektnog prijedloga
- 13:30** **Predaja projektnih prijedloga**
- 13:30** Ručak
- 15:00** Priprema za predstavljanje i raspravu
- 16:15** Predstavljanje projekata i rasprava
- 18:00** Proglašenje najboljeg projekta

GRAD RIJEKA

GRAD OPATIJA

GRAD KRIŽEVCI

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i mladih